ZESPÓŁ SZKOLNO - PRZEDSZKOLNY
im. św. Jana Kantego w Białej Niżnej

PROCEDURY REAGOWANIA
W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

obowiązujące od 1 września 2026 r.

Biała Niżna, wrzesień 2026 r.

Rozdział I. Postanowienia ogólne

1. Cel i zakres

- zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim i innym osobom przebywającym w Zespole;
- ustalenie jednolitego sposobu reagowania na sytuacje zagrażające życiu, zdrowiu, bezpieczeństwu lub dobru małoletniego;
- określenie zasad współpracy z rodzicami/opiekunami oraz służbami i instytucjami;
- zapewnienie poszanowania godności, prywatności i dobra małoletniego;
- sprawne dokumentowanie istotnych zdarzeń.

2. Zasady nadrzędne

- w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia należy niezwłocznie zadzwonić pod 112 lub 999 i udzielić pomocy w granicach kompetencji;
- dziecko pozostaje pod opieką osoby dorosłej do czasu bezpiecznego przekazania rodzicowi/opiekunowi albo właściwym służbom, z uwzględnieniem sytuacji, gdy rodzic/opiekun może stanowić zagrożenie;
- każdy pracownik może przyjąć zgłoszenie i ma obowiązek przekazać je osobie właściwej do dalszego postępowania;
- osoby wyznaczone w Zespole do przyjmowania i koordynowania zgłoszeń to: wychowawca, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog i dyrektor;
- procedury stosuje się łącznie ze Standardami Ochrony Małoletnich, Statutem oraz innymi obowiązującymi regulaminami i instrukcjami.

3. Aktualne podstawy prawne

ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 110, ze zm.);

ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673, ze zm.);

rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870);

ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820, ze zm.);

ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 163, ze zm.);

ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 383, ze zm.);

ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 490, ze zm.);

ustawa z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 236, ze zm.);

ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 515, ze zm.);

ustawa z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781, ze zm.);

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1798, ze zm.);

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604, ze zm.);

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz.U. z 2018 r. poz. 1055, ze zm.).

W przypadku zmiany przepisów stosuje się ich aktualne brzmienie.

Rozdział II. Interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego

1. Przyjęcie zgłoszenia

- zapewnij dziecku bezpieczeństwo i spokojne warunki rozmowy;
- wysłuchaj dziecka bez sugerowania odpowiedzi;
- nie prowadź wielokrotnych, szczegółowych przesłuchań i nie konfrontuj dziecka z osobą podejrzaną;
- zapisz podstawowe fakty i przekaż sprawę osobie właściwej do dalszego postępowania;
- w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia natychmiast wezwij 112/999.

2. Przemoc domowa i „Niebieskie Karty”

- postępuj zgodnie z Rozdziałem 4 Standardów oraz ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustal, czy kontakt z rodzicem/opiekunem nie zwiększy zagrożenia dla dziecka;
- formularz „Niebieska Karta – A” wypełnia osoba uprawniona na podstawie przepisów;
- dalsze czynności prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem z 6 września 2023 r.;
- nie kopiuj do niniejszych procedur szczegółowych zasad formularzy i pracy grupy diagnostyczno-pomocowej – obowiązują wprost przepisy i Standardy.

3. Krzywdzenie przez pracownika lub inną osobę z personelu

- zgłoszenie niezwłocznie przekazuje się dyrektorowi;
- jeżeli zgłoszenie dotyczy dyrektora, przekazuje się je właściwemu organowi zgodnie z przepisami;
- do czasu wyjaśnienia sprawy podejmuje się działania chroniące dziecko i ograniczające kontakt z osobą podejrzewaną, w zakresie zgodnym z prawem;
- w razie podejrzenia przestępstwa dyrektor zawiadamia właściwe organy;
- dziecko otrzymuje odpowiednie wsparcie.

4. Agresja i przemoc rówieśnicza

- natychmiast przerwij zachowanie i rozdziel uczestników;
- udziel pomocy osobie poszkodowanej i zabezpiecz pozostałych uczniów;
- ustal podstawowe fakty i świadków bez wywierania presji;
- poinformuj wychowawcę oraz – zależnie od sytuacji – pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i dyrektora;
- poinformuj rodziców/opiekunów zgodnie z charakterem zdarzenia;
- w razie podejrzenia czynu zabronionego, jak również poważnego zagrożenia dyrektor zawiadamia właściwe służby;
- wobec ucznia pokrzywdzonego i ucznia stosującego przemoc organizuje się adekwatne wsparcie i działania wychowawcze.

5. Plan wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia

- plan opracowuje się niezwłocznie, z udziałem odpowiednich specjalistów;
- uwzględnia bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne, wiek, rozwój, niepełnosprawność i specjalne potrzeby edukacyjne;
- rodziców/opiekunów włącza się do realizacji planu, jeżeli nie są sprawcami oraz nie zagraża to dobru dziecka;
- plan jest monitorowany i modyfikowany, a działania dokumentowane.

6. Zawiadomienie Policji, prokuratury lub sądu

- dyrektor podejmuje działania przewidziane prawem w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa;
- jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, dyrektor podejmuje działania w celu zawiadomienia właściwego sądu opiekuńczego;
- informowanie rodziców/opiekunów odbywa się z uwzględnieniem dobra dziecka i sytuacji, w której rodzic/opiekun może być osobą podejrzewaną.

7. Dokumentowanie

- istotne zdarzenia dokumentuje się rzeczowo i możliwie niezwłocznie;
- dokumentacja zawiera datę, miejsce, opis faktów, osoby uczestniczące, podjęte działania i informacje o przekazaniu sprawy;
- nie wpisuje się niepotwierdzonych ocen, diagnoz ani informacji zbędnych;
- dokumentację przechowuje się zgodnie z RODO, polityką ochrony danych oraz zasadami archiwizacji szkoły.

Rozdział III. Zagrożenia cyfrowe

1. Cyberprzemoc

- zgłoszenie przyjmują osoby wskazane w Aneksie i Standardach;
- zabezpiecz dowody: wiadomości, zrzuty ekranu, adresy stron/profili, daty i godziny;
- ogranicz dalsze rozpowszechnianie treści i zapewnij wsparcie pokrzywdzonemu;
- w razie podejrzenia czynu zabronionego dyrektor zawiadamia właściwe organy.

2. Treści szkodliwe, niepożądane lub nielegalne

- ustal charakter zagrożenia bez rozpowszechniania nielegalnych materiałów;
- zabezpiecz niezbędne informacje i zapewnij uczniowi wsparcie;
- w razie podejrzenia czynu zabronionego zawiadom właściwe służby.

3. Naruszenie prywatności, danych osobowych lub wizerunku

- zabezpiecz informacje o zdarzeniu i ogranicz dalsze rozpowszechnianie;
- poinformuj dyrektora oraz osobę odpowiedzialną za ochronę danych, jeżeli jest to potrzebne;
- w razie podejrzenia czynu zabronionego dyrektor podejmuje działania wobec właściwych organów;
- zapewnij pokrzywdzonemu wsparcie.

4. Niebezpieczne kontakty w Internecie

- potraktuj zgłoszenie poważnie i zapewnij dziecku bezpieczeństwo;
- zabezpiecz dostępne dowody;
- nie podejmuj samodzielnie kontaktu ze sprawcą w imieniu dziecka;
- w razie podejrzenia czynu zabronionego zawiadom Policję lub inne właściwe organy.

5. Seksting i treści o charakterze seksualnym

- nie rozpowszechniaj otrzymanych materiałów;
- zabezpiecz wyłącznie niezbędne informacje o zdarzeniu;
- chroń dziecko przed zawstydzaniem i wtórną wiktymizacją;
- w razie podejrzenia przestępstwa zawiadom właściwe organy.

6. Łamanie prawa autorskiego

- wyjaśnij zasady legalnego korzystania z materiałów;
- wobec ucznia stosuj działania wychowawcze zgodne ze Statutem;
- w sprawach o istotnych skutkach prawnych dyrektor podejmuje dalsze działania.

7. Dezinformacja i szkodliwe reklamy

- rozwijaj krytyczne myślenie i umiejętność weryfikowania źródeł;
- w przypadku realnego zagrożenia bezpieczeństwa ucznia zastosuj odpowiednią procedurę ochronną;
- działania profilaktyczne realizuj w ramach edukacji cyfrowej.

Rozdział IV. Pozostałe sytuacje kryzysowe

1. Uczeń pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych

- zapewnij opiekę i odizoluj od grupy bez pozostawiania dziecka samego;
- przy objawach zagrażających zdrowiu/życiu wezwij 112/999;
- poinformuj dyrektora, wychowawcę i rodziców/opiekunów zgodnie z sytuacją;
- niezwłocznie dokumentuj podjęte działania.

2. Podejrzenie posiadania substancji psychoaktywnej

- nie przeszukuj ucznia samodzielnie poza uprawnieniami;
- zapewnij bezpieczeństwo i poinformuj dyrektora;
- w razie ujawnienia substancji postępuj zgodnie z prawem i decyzją dyrektora, w tym w razie potrzeby zawiadom Policję.

3. Znalezienie substancji lub podejrzanego przedmiotu

- nie dotykaj i nie przenoś przedmiotu, jeśli może być niebezpieczny;
- zabezpiecz miejsce i poinformuj dyrektora;
- w razie potrzeby wezwij Policję/PSP pod 112.

4. Palenie lub posiadanie wyrobów nikotynowych

- przerwij zachowanie i zapewnij bezpieczeństwo;
- poinformuj wychowawcę i dyrektora;
- poinformuj rodziców/opiekunów zgodnie ze Statutem;
- zastosuj działania wychowawcze przewidziane w Statucie.

5. Agresja, bójka lub zachowanie zagrażające bezpieczeństwu

- przerwij zdarzenie bez narażania siebie;
- udziel pomocy poszkodowanym;
- wezwij pomoc, jeżeli jest potrzebna;
- przy poważnym zagrożeniu poinformuj dyrektora i właściwe służby.

6. Kradzież, wyłudzenie lub przywłaszczenie

- zabezpiecz podstawowe informacje i świadków;
- poinformuj wychowawcę i dyrektora;
- poinformuj rodziców/opiekunów zgodnie z charakterem sprawy;
- w razie podejrzenia czynu zabronionego dyrektor podejmuje działania wobec Policji.

7. Dewastacja mienia

- zabezpiecz miejsce i zapobiegnij dalszym szkodom;
- ustal podstawowe fakty;
- poinformuj dyrektora i rodziców/opiekunów, jeżeli sprawcą jest uczeń;
- zastosuj działania zgodne ze Statutem i – w razie potrzeby – prawem.

8. Samowolne opuszczenie zajęć lub terenu szkoły

- ustal, czy uczeń opuścił teren szkoły i gdzie może przebywać;
- niezwłocznie poinformuj dyrektora i rodziców;
- jeżeli istnieje zagrożenie życia lub zdrowia albo brak możliwości ustalenia miejsca pobytu, rozważ zawiadomienie Policji.

9. Zachowanie uniemożliwiające prowadzenie zajęć

- zapewnij bezpieczeństwo grupy;
- wezwij wsparcie nauczyciela/pedagoga/dyrektora;
- odnotuj zdarzenie i zastosuj działania wychowawcze zgodne ze Statutem;
- w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia wezwij służby.

10. Telefon lub inne urządzenie używane niezgodnie z zasadami

- postępuj zgodnie z zasadami korzystania z urządzeń określonymi w Standardach i Statucie;
- odnotuj zdarzenie zgodnie z zasadami szkoły;
- przy powtarzających się naruszeniach wychowawca podejmuje działania z rodzicami/opiekunami.

11. Kryzys psychiczny, autoagresja lub zagrożenie samobójcze

- nie pozostawiaj ucznia samego;
- usuń z otoczenia dostępne bezpośrednie zagrożenia, o ile można to zrobić bez ryzyka;
- w razie zagrożenia życia lub zdrowia wezwij 112/999;
- poinformuj dyrektora i rodziców/opiekunów, z uwzględnieniem dobra dziecka;
- zapewnij dalszą pomoc psychologiczno-pedagogiczną i dokumentuj działania.

12. Wypadek ucznia

- udziel pierwszej pomocy i zabezpiecz miejsce;
- w razie potrzeby wezwij 112/999;
- poinformuj dyrektora i rodziców/opiekunów;
- sporządź wymaganą dokumentację zgodnie z przepisami dotyczącymi wypadków w szkole.

13. Udzielanie pierwszej pomocy

- działaj w granicach posiadanych umiejętności;
- wezwij pomoc medyczną, jeżeli stan ucznia tego wymaga;
- niezwłocznie poinformuj dyrektora o poważnym zdarzeniu.

14. Nagłe pogorszenie stanu zdrowia

- zapewnij bezpieczne miejsce i opiekę;
- w razie zagrożenia życia lub zdrowia wezwij 112/999;
- skontaktuj się z rodzicem/opiekunem zgodnie z procedurą szkoły.

15. Napad padaczkowy

- zabezpiecz ucznia przed urazem;
- nie wkładaj niczego do ust i nie krępuj ruchów;
- po ustaniu napadu zapewnij bezpieczną pozycję i obserwację;
- wezwij 112, jeżeli napad trwa dłużej niż zwykle, jest to pierwszy napad, doszło do urazu lub występują inne niepokojące objawy.

16. Wycieczki i wyjścia – bezpieczeństwo

- stosuj dokumentację wyjścia/wycieczki i zasady opieki określone przepisami;
- zapewnij liczbę opiekunów adekwatną do wieku, potrzeb i charakteru wyjścia;
- uczestników zapoznaj z zasadami bezpieczeństwa;
- w razie wypadku udziel pomocy, wezwij służby i poinformuj dyrektora oraz rodziców.

17. Niebezpieczny przedmiot, broń lub zagrożenie bombowe

- nie dotykaj i nie przenoś podejrzanego przedmiotu;
- odizoluj miejsce i odsuń osoby zagrożone;
- powiadom dyrektora i 112;
- wykonuj polecenia Policji, PSP i osób kierujących ewakuacją.

18. Czynności Policji wobec ucznia na terenie szkoły

- dyrektor lub osoba zastępująca współpracuje z funkcjonariuszami;
- szkoła zapewnia warunki do wykonania czynności zgodnie z prawem i prawami ucznia;
- szkoła nie wykonuje czynności zastrzeżonych dla Policji, prokuratury lub sądu;

- w sprawach dotyczących nieletnich stosuje się aktualne przepisy ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

19. Imprezy i uroczystości szkolne
- zapewnij odpowiednią liczbę osób sprawujących opiekę;
- ustal zasady wejścia, wyjścia i bezpiecznego opuszczania imprezy;
- reaguj na alkohol, środki odurzające, przemoc i inne zagrożenia zgodnie z właściwą procedurą;
- w razie poważnego zagrożenia dyrektor może przerwać imprezę.

20. Przeniesienie ucznia do innej szkoły
- stosuj wyłącznie tryb przewidziany w Prawie oświatowym i innych przepisach;
- nie traktuj przeniesienia jako automatycznej kary za pojedyncze zdarzenie;
- zapewnij uczniowi i rodzicom informacje o podejmowanych działaniach i prawach.

21. Świetlica – nieodebranie dziecka
- dziecko pozostaje pod opieką pracownika;
- pracownik kontaktuje się z rodzicem/opiekunem i informuje dyrektora;
- jeżeli kontakt jest niemożliwy lub istnieje zagrożenie dobra dziecka, dyrektor podejmuje kontakt z właściwymi służbami;
- jeżeli osoba zgłaszająca się po dziecko jest nietrzeźwa lub odurzona i przekazanie dziecka byłoby niebezpieczne, dziecko pozostaje pod bezpieczną opieką i wzywana jest odpowiednia pomoc.

22. Osoby przebywające na terenie szkoły poza zajęciami
- stosuj regulaminy i zasady udostępniania obiektów;
- w razie zagrożenia lub wypadku wezwij odpowiednią pomoc i poinformuj dyrektora;
- zakres odpowiedzialności szkoły wynika z przepisów prawa i zasad udostępniania obiektu.

Rozdział V. Dokumentowanie i postanowienia końcowe

1. Dokumentowanie zdarzeń
- istotne zdarzenia dokumentuje się w formie notatki służbowej, wpisu w dokumentacji szkolnej lub innej formie wymaganej przepisami;
- notatka zawiera datę, miejsce, rzeczowy opis faktów, osoby uczestniczące, podjęte działania i osoby poinformowane;
- dokumentację przechowuje się zgodnie z zasadami poufności, ochrony danych i archiwizacji.

2. Powiązanie ze Standardami
Niniejszy dokument ma charakter wykonawczy. Nie powiela szczegółowych definicji, zasad bezpiecznych relacji, zasad ochrony wizerunku i danych ani szczegółowych procedur zawartych w Standardach. W razie rozbieżności pierwszeństwo mają obowiązujące przepisy prawa oraz Standardy Ochrony Małoletnich, a procedury niniejszego dokumentu stosuje się jako instrukcję działania w konkretnej sytuacji.

3. Przegląd i aktualizacja
- procedury podlegają przeglądowi co najmniej raz w roku oraz każdorazowo po zmianie przepisów mających wpływ na ich treść;
- w przypadku zmiany prawa stosuje się aktualne brzmienie przepisów;

- zmiany wprowadza się w jednej, ujednoliconej wersji dokumentu, aby uniknąć równoległego funkcjonowania kilku wersji.

4. Postanowienia końcowe

- procedury obowiązują wszystkich pracowników Zespołu w zakresie odpowiednim do wykonywanych obowiązków;
- w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy prawa, Standardy, Statut i inne obowiązujące regulaminy;
- pracownicy zostają zapoznani z procedurami w sposób przyjęty w Zespole.

Biała Niżna, dnia 14.09.2026 Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego

mgr Wioleta Lach